https://doi.org/10.14456/jeir.2024.30

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้

The Skills of Administrators in the 21st Century Affiliated Center for Non-Formal and Informal Education in The Special Development Zone of Southern Boarder Provinces

กุลชญา กุลถิรวงศ์[1], สุดาพร ทองสวัสดิ์[2] และ จรัส อติวิทยาภรณ์[3]

Kunchaya Kunthirawong[1], Sudaporn Thongsawat[2] and Charas Atiwithayaporn[3]

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Hatyai University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: [1]kratabatic@gmail.com

Received May 30, 2023; **Revised** March 29, 2024; **Accepted** March 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร 2. เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สถานภาพ พื้นที่ในการปฏิบัติงาน และศาสนา 3. ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และครูผู้สอน จำนวน 291 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าความเชื่อมั่น .935 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สถานภาพ พื้นที่ในการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามศาสนา พบว่า

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่าทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งผู้บริหารควรพิจารณาให้ความสำคัญในด้านนี้โดยมีการเรียนรู้และทำความเข้าใจให้มากขึ้น ถึงแม้ไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติแต่ก็ควรเรียนรู้ถึงหลักการทำงาน และควรจัดอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำหรือจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรและแบบพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้

คำสำคัญ: ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร; ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย; เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้

Abstract

This research aims to 1) Study the level of administrative skills of administrators in the 21st. 2) Compare administrative skills of administrators in the 21st by educational background, work experience, status, work area, and religion. 3) Study approaches to develop administrative skills of executives in the 21st century under the Center for Non-formal Education and Informal Education in Special Development Zones in Southern Border Provinces. This research uses a mixed research method between quantitative research and qualitative research. The sample group is divided into 2 parts. They were 11 school administrators using an interview form and 291 teachers using a questionnaire with a confidence value of .935. The statistics used to analyze the data were the mean scores, standard deviation, T-test, One-way ANOVA, Analysis of variance and content analysis. The results showed that. 1) The level of opinions on management skills of executives in the 21st century under the non-formal and informal education centers in the Special Development Zone in Southern Border Provinces overall and each side were at a high level. 2) Management skills of executives in the 21st century classified by educational background, work experience, status, and work area were not significantly different at the .05 level. Difference was statistically significant at the .05 level. 3) Guidelines for developing management skills of executives. The results of the research found that technology skills and digital use had the lowest average. Executives should consider giving importance to technology and digital use by learning and understanding more. Even if you are not a practitioner, you should still learn the principles of work. And training in the use of information technology should be organized so that teachers have

the knowledge and ability to use information technology and apply it in preparing or providing curriculum documents and various forms for use in learning management.

Keywords: The Skills of Administrators; Century Affiliated Center for Non–Formal and Informal Education; The Special Development Zone of Southern Boarder Provinces

บทนำ

ผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์การจำเป็นต้องปฏิรูปตนเอง และการเปลี่ยนแปลงองค์การเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ จึงต้องบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด แต่การที่ประเทศไทยจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้นั้น ต้องมีการปฏิรูปการเรียนรู้ เช่น การเปลี่ยนบทบาทครูให้เหมาะสมต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 รวมถึงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ที่เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความก้าวหน้าแบบก้าวกระโดด อีกทั้งเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของคนไทย ส่งผลให้ต้องเร่งพัฒนาคนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกและตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรมและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถสนองตอบต่อการแข่งขันและทันสมัย เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (Phaphan, 2016) คิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ทางการสอนที่เหมาะสม เร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น และมีทักษะทัดเทียมเป็นที่ยอมรับของชาติอื่นและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (Amdonkloi, 2016)

การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านสาระวิชาหลักและทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วยทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศเทคโนโลยี (Paengthai, 2016) ทำให้ทักษะการบริหารของผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิมที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาระบบการศึกษาภายในประเทศ แสวงหาวิธีการ ทักษะ และความสามารถในการนำพาองค์กรทางด้านการศึกษาไปสู่โลกแห่งการเปลี่ยนหรือโลกศตวรรษใหม่ (Phaengsrisarn, 2018) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาและตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ทั้งการมีวิสัยทัศน์ ความสามารถทางวิชาการ นักสร้างพลังและแรงบันดาลใจเชิงบวก การคิดวิเคราะห์และการคิด

สร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม เทคโนโลยีและดิจิตอล การตัดสินมุ่งผลสัมฤทธิ์ มนุษย์สัมพันธ์ คุณธรรม จริยธรรม และคิดหาเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการวางแผนการจัดระบบระเบียบการกำหนดเป้าหมายเพื่อใช้เวลาอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด (Prathumsuwan, 2019)

ทักษะสำคัญสำหรับผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับบริบทของศูนย์ฯ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีอำนาจและหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ.2551 (Ministry of Education, 2008) จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่งเสริม สนับสนุน และประสานภาคีเครือข่ายเพื่อจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดำเนินการตามนโยบายพิเศษของรัฐบาลและงานเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดการและพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับระบบหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด และปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย ผู้บริหารจะต้องมีทักษะความรู้เชิงทฤษฎีที่เป็นเครื่องมือหลักในการพัฒนาองค์กร แล้วยังต้องพัฒนาเพิ่มพูนทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรม และประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษา ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาการศึกษาในปัจจุบัน

จากปัญหาของความซับซ้อนของการจัดการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ซึ่งเป็นพื้นที่ที่แตกต่างจากเขตการศึกษาอื่น เช่น การเข้าถึงชุมชน การพัฒนาความคิดทางการศึกษา รวมถึงการจัดการศึกษาเพื่อก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานของผู้บริหาร ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ว่าผู้บริหารมีทักษะในศตวรรษที่ 21 มากน้อยเพียงใด และต้องการเปรียบเทียบว่าทักษะของผู้บริหารจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลมีความแตกต่างกันหรือไม่ ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อวางแผนพัฒนาการบริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นสารสนเทศพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงทักษะการบริหารของผู้บริหาร เสริมสร้างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ และเป็นส่วนที่ส่งเสริมให้การบริหารของผู้บริหารประสบผลสำเร็จ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน พื้นที่ในการปฏิบัติงาน สถานภาพ และศาสนา

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้

การทบทวนวรรณกรรม

จากการสังเคราะห์ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และได้ศึกษาแนวคิดของนักวิชาการซึ่งมีทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ตรงกันหลายท่าน จนได้ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะการสื่อสาร (Communication Skills) หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ ความรู้สึก ความคิดเห็น ซึ่งอาจจะใช้วิธีการที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของสถานการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกิดการรับรู้ร่วมกันและมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อกัน ทำให้เกิดความร่วมมือมีความชัดเจนในคำสั่ง การมอบหมายงาน สามารถเจรจา ต่อรอง โน้มน้าว และสร้างความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการให้คำแนะนำหรือชี้แนะให้บุคลากรปฏิบัติตามได้อย่าง โดดเด่น เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จบรรลุเป้าหมาย

2. ทักษะการบริหารจัดการองค์การ (Skills in Organizational Management) หมายถึง กระบวนการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อที่จะก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการจัดระเบียบกิจกรรมต่าง ๆ มีการบริหารโครงการ กิจกรรม ทรัพยากร และสามารถประยุกต์การบริหารจัดการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จัดให้ชุมชนมีส่วนรวมในการบริหารจัดการและมอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ

3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ (Critical and Creative Thinking Skills) หมายถึง กระบวนการทางสมองในการแปลความหมายของข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลหรือสิ่งเร้าได้อย่างเป็นระบบจากส่วนย่อย ๆ ไปหาส่วนใหญ่ได้อย่างเป็นองค์รวม คิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่

เป็นแบบอย่างและกระตุ้นให้บุคลากรได้ริเริ่มความคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดผลดีในการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

4. ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (Technological and Digital Literacy Skills) หมายถึง การใช้เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถนำเทคโนโลยีดิจิตอลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้อย่างสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมสู่ชุมชน มีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ และการใช้เทคโนโลยีดิจิตอลในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อการพัฒนาองค์การให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

5. ทักษะทางด้านมนุษย์สัมพันธ์ (Human Relations Skills) หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความยืดหยุ่นเข้าใจความแตกต่างและความต้องการของแต่บุคคล มีวิธีการต่าง ๆ สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรทำงานอย่างเต็มความสามารถ มีความเข้าใจธรรมชาติพฤติกรรมของมนุษย์ สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล และเสริมสร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษาตลอดจนประสานงานและการให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

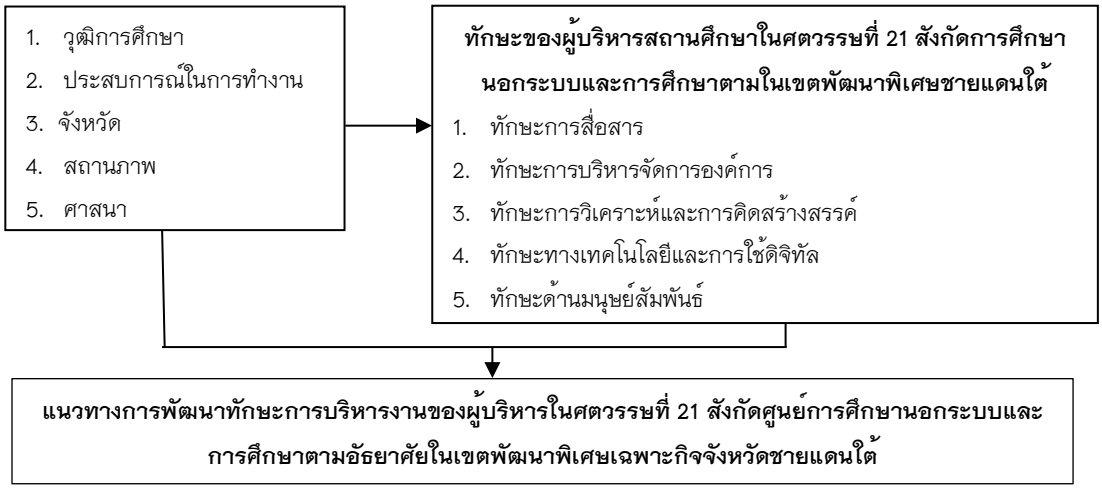

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยครั้งนี้โดยใช้วิธีวิจัยวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) ซึ่งเป็นแนว

ทางการนำเสนอผลการวิจัยแบบผสมผสาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนสังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ ประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส สตูล และจังหวัดสงขลา (อำเภอจะนะ นาทวี สะบ้าย้อย และอำเภอเทพา) ปีการศึกษา 2564 โดยมีศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 44 ศูนย์ ประกอบด้วยครูผู้สอน 1,180 คน (รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กลุ่มสำนักงาน กศน. จังหวัดชายแดนภาคใต้)โดยเริ่มจากดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 ด้วยวิธีเชิงปริมาณใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือครูผู้สอนในสังกัดสังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 291 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejie and Morgan, 1970) และดำเนินการวิจัยระยะที่ 2 ด้วยวิธีเชิงคุณภาพใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ฉบับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีจับสลาก (Lottery) โดยฉลากที่จับมาแล้วจะไม่ใส่คืน เมื่อผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 โดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Anova) และแบบสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาในประเด็นที่สัมภาษณ์จากประเด็นปัญหาที่ได้ข้อมูลจากแบบสอบถาม เป็นปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 มาจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์สำหรับหาแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\overline{X}$=4.227, S^2=.333) รองลงมาเป็นทักษะการสื่อสารมีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$=4.196, S^2=.246) ทักษะการบริหารจัดการองค์การ มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$=4.176, S^2=.231) ทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ($\overline{X}$=4.140, S^2=.335) และทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ($\overline{X}$=4.019, S^2=.388) ดังโมเดลที่ 2

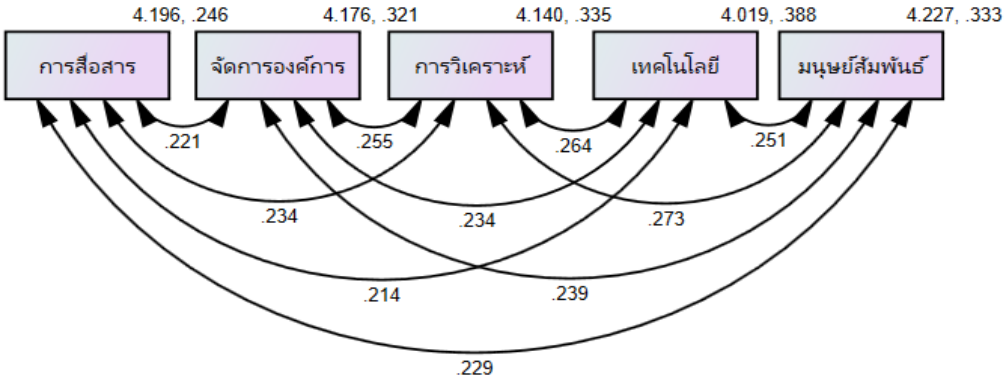

ภาพที่ 2 โมเดลผลการศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน พื้นที่ในการปฏิบัติงาน สถานภาพ และศาสนา ผลการศึกษาพบว่า

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามระดับ การศึกษา n = 291

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	**จำแนกตามระดับ**				**t**	**Sig.**
	ปริญญาตรี		**สูงกว่าปริญญาตรี**			
	$\overline{X}$	**S.D.**	$\overline{X}$	**S.D.**		
ทักษะการสื่อสาร	4.199	.487	4.186	.521	0.19	0.68
ทักษะการบริหารจัดการองค์การ	4.186	.557	4.150	.594	0.48	0.44
ทักษะการวิเคราะห์และการคิด	4.164	.568	4.079	.607	1.129	0.98
ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.037	.612	3.972	.654	0.80	0.53
ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์	4.227	.547	4.224	.651	0.04	0.76
รวม	**4.169**	**.487**	**4.133**	**.541**	**.554**	**0.28**

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 1 พบว่า ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน n = 291

ทักษะการบริหารงานของ	แหล่งความ	df	SS	MS	F	Sig.
ทักษะการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.03	0.51	2.10	0.125
	ภายในกลุ่ม	288	70.60	0.25		
	รวม	290	71.63			
ทักษะการบริหารจัดการองค์การ	ระหว่างกลุ่ม	2	.46	.231	.716	0.489
	ภายในกลุ่ม	288	92.98	.323		
	รวม	290	93.44			
ทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.75	0.87	2.63	0.730
	ภายในกลุ่ม	288	95.75	0.33		
	รวม	290	97.50			
ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	2.15	1.07	2.79	0.063
	ภายในกลุ่ม	288	110.86	0.38		
	รวม	290	113.01			
ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	6.94	0.34	1.03	0.355
	ภายในกลุ่ม	288	96.18	0.33		
	รวม	290	96.88			

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 2 พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามพื้นที่ปฏิบัติงาน n = 291

ทักษะการบริหารงานของ	แหล่งความ	df	SS	MS	F	Sig.
ทักษะการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	4	1.26	0.32	1.28	0.278
	ภายในกลุ่ม	286	70.37	0.25		
	รวม	290	71.63			
ทักษะการบริหารจัดการองค์การ	ระหว่างกลุ่ม	4	1.54	0.38	1.20	0.310
	ภายในกลุ่ม	286	91.89	0.32		
	รวม	290	93.44			
ทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	4	2.37	0.59	1.78	0.132
	ภายในกลุ่ม	286	95.13	0.33		
	รวม	290	97.50			
ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	4	0.71	0.18	0.45	0.767
	ภายในกลุ่ม	286	112.29	0.39		
	รวม	290	113.01			

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 3 พบว่า ครูผู้สอนที่มีพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม

อัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามสถานภาพ n = 291

ทักษะการบริหารงานของ	แหล่งความ	df	SS	MS	F	Sig.
ทักษะการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.29	0.14	0.58	0.562
	ภายในกลุ่ม	288	71.34	0.25		
	รวม	290	71.63			
ทักษะการบริหารจัดการองค์การ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.08	0.54	1.69	0.185
	ภายในกลุ่ม	288	92.35	0.32		
	รวม	290	93.44			
ทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.85	0.42	1.26	0.283
	ภายในกลุ่ม	288	96.65	0.33		
	รวม	290	97.50			
ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.78	0.39	1.00	0.368
	ภายในกลุ่ม	288	112.23	0.39		
	รวม	290	113.01			
ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.65	0.24	0.97	0.380
	ภายในกลุ่ม	288	96.22	0.33		
	รวม	290	96.87			

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4 พบว่าครูผู้สอนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามศาสนา n = 291

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	จำแนกตามศาสนา				t	Sig.
	พุทธ		อิสลาม			
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
ทักษะการสื่อสาร	4.174	.568	4.212	.448	–.631	.028
ทักษะการบริหารจัดการองค์การ	4.150	.671	4.194	.493	–.628	.001
ทักษะการวิเคราะห์และการคิด	4.083	.672	4.173	.511	–1.280	.011
ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	3.991	.737	4.035	.543	–.578	.008
ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์	4.201	.681	4.247	.502	–.648	.027
รวม	**4.129**	**.603**	**4.179**	**.429**	**–.821**	**.003**

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 5 พบว่า ครูผู้สอนที่มีศาสนาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยใน

เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนสามารถนำมาสร้างโมเดลเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ ได้ดังนี้

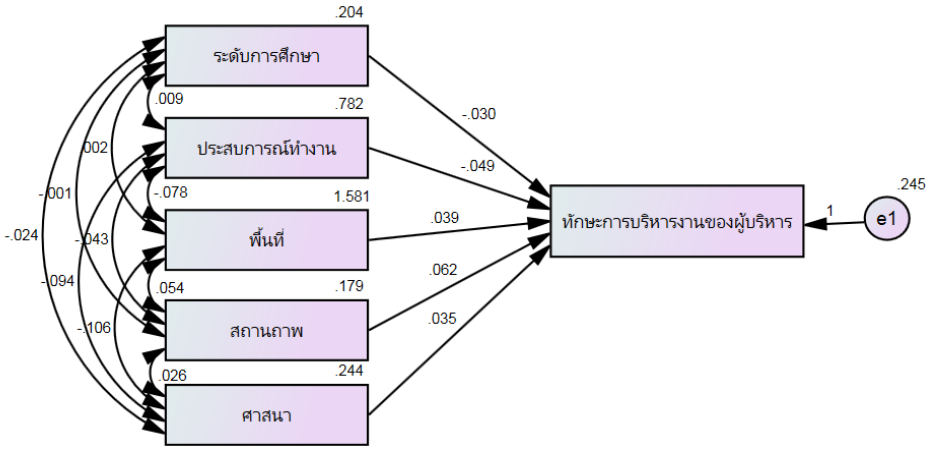

ภาพที่ 3 โมเดลเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21

จากภาพที่ 3 พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 โดยสถานภาพส่งผลต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร ที่ (β) เท่ากับ .062 รองลงมา พื้นที่ปฏิบัติงาน (β) เท่ากับ .039 รองลงมา ศาสนา (β) เท่ากับ .039 ระดับการศึกษาไม่ส่งผลต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร (β) เท่ากับ –.030 และประสบการณ์ทำงาน (β) เท่ากับ –.049

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จากผลการวิจัยในระยะที่ 1 พบว่าทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่มีบางทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งถือว่าต้องมีการพัฒนาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้นำประเด็นดังกล่าวไปสัมภาษณ์ผู้บริหารเพื่อใช้ศึกษาแนวทางการพัฒนา จำนวน 11 คน สรุปได้ดังนี้

1. ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล เนื่องจากในปัจจุบันทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารยังขาดความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นที่จะต้องประเมินทักษะดังกล่าวของผู้บริหารอีกมิติ โดยเครื่องมือประเมินที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาต่อไป แนวทางการพัฒนาผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีช่วยในการสื่อสารและการนำเสนอข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ และควรสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีในการ

สื่อสาร นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญวิธีการสื่อสารกับองค์กรและชุมชนให้มีความเข้าใจตรงกัน เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการเติมเต็มทักษะที่จำเป็นทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างสอดคล้อง ถูกต้อง เป็นไปได้ เหมาะสม เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีที่สุดต่อไป

2. จากผลการวิเคราะห์ครูผู้ตอบแบบสอบถามหลายท่านเห็นว่าผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงาน ไม่ยอมรับความคิดเห็นของส่วนรวมและของผู้ใต้บังคับบัญชา มีการมอบหมายภาระงานที่ไม่เป็นธรรม ไม่ตรงกับสายงาน ซึ่งผู้บริหารของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ ควรเปิดใจยอมรับความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานแก่บุคลากร ผู้บริหารควรหาเวลาในการเข้าถึงผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างทั่วถึงและควรมอบหมายให้แก่บุคลากรที่เหมาะสมกับงาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการบริหารจัดการองค์การ ทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล เพราะว่าทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ เป็นทักษะที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับต้น ๆ เพราะเมื่อมีมนุษย์สัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชาก็ส่งผลต่อทักษะด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phetsombat (2017) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี พบว่า ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งห้าองค์ประกอบโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน พื้นที่การปฏิบัติงาน สถานภาพและศาสนา

1) จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารเข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารและสามารถนำมาประยุกต์ใช้และบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ในทุกฝ่าย สอดคล้องกับ Thongsamut (2018) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรูของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎรธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณทำงาน และขนาดโรงเรียน พบว่าไม่แตกต่างกัน

2) จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะทักษะการบริหารของผู้บริหารมีการวางแผน การคิดเชิง กลยุทธ์ การกำหนดนโยบายของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินการได้จริง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rodpaiboon (2022) ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ผลการศึกษา พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยให้ความเห็นว่าผู้บริหารจะได้รับการพัฒนาทักษะทางการบริหารเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง

3) จำแนกตามพื้นที่การปฏิบัติงาน พบว่า พื้นที่การปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เป็นเพราะศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้มีลักษณะภูมิประเทศ การดำรงชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณี ที่คล้ายคลึงกัน ความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของ Namnu (2018) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) จำแนกตามสถานภาพ พบว่าสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนที่อยู่ในสถานภาพที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็น ข้าราชการ พนักงานของรัฐ หรือพนักงานจ้างเหมาบริการ ต่างมีเวลาในการทำงานที่ไม่ได้แตกต่างกันมาก การรับรู้ถึงทักษะการบริหารของผู้บริหารจึงไม่ต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลวิจัยของ Photirut (2021) ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ผลการวิจัยตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5) จำแนกตามศาสนา พบว่า ศาสนาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะพื้นที่ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้มีความหลากหลายของศาสนา วิถีการดำเนินชีวิต ประเพณี หลักศาสนา แม้ว่าทุกหน่วยงานรวมถึงศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเองมุ่งเน้นในการผสานศาสนาให้เป็นหนึ่งเดียวกัน แต่ก็ยังมีมุมมอง ความคิดเห็นบางส่วนที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ Photirut (2021) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดของโรงเรียน และจังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้

1) ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล เนื่องจากในปัจจุบันทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารยังขาดความรู้และทักษะด้านนี้ แนวทางการพัฒนาผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีช่วยในการสื่อสารและการนำเสนอข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ และควรสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jiamthong (2018) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 พบว่า ด้านที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุด คือ ด้านทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยี ประเด็นการพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตของสถานศึกษาให้มีเสถียรภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการติดต่อสื่อสารเกี่ยวข้องกับการบริหารทุกประเภท ผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่หลักในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกองค์กรต้องใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือในการสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นได้อย่างดี

2) จากผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาครูผู้ตอบแบบสอบถามหลายท่านเห็นว่าผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานและไม่ยอมรับความคิดเห็นของส่วนรวมและของผู้ใต้บังคับบัญชา มีการมอบหมายภาระงานที่ไม่เป็นธรรมไม่ตรงกับสายงาน ซึ่งผู้บริหารควรเปิดใจยอมรับความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานแก่บุคลากร ผู้บริหารควรหาเวลาในการเข้าถึงผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างทั่วถึง และควรมอบหมายให้แก่บุคลากรที่เหมาะสมกับงาน สอดคล้องกับ Tipakornkiat and Intarak (2019) ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า สมรรถนะด้านการจูงใจในการทำงาน ควรให้ความสำคัญในเรื่องการปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยการให้เกียรติผู้อื่น ควรมีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ในสถานการณ์ที่มีความหลากหลาย มีความรู้ความเข้าใจและสามารถใช้พลังอำนาจทางสังคมในบริบทพื้นที่พหุวัฒนธรรมสร้างขวัญและกำลังใจในสถานการณ์ที่ไม่ปกติ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

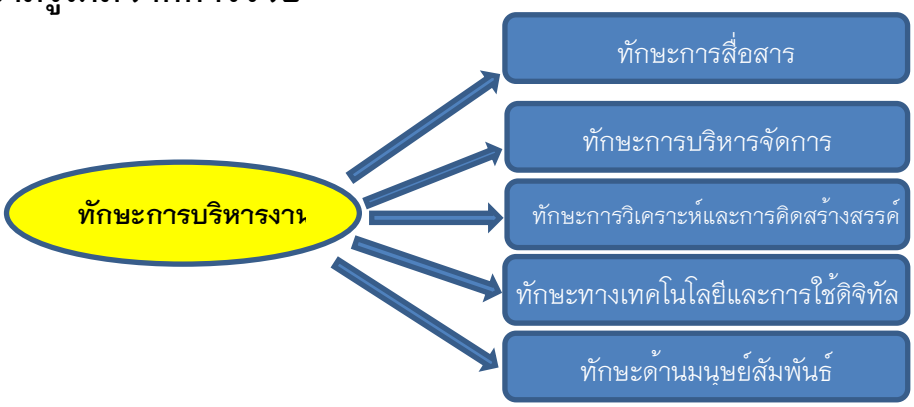

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ ด้านทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จะต้องครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการบริหารจัดการองค์การ 3) ทักษะการวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์4) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล 5) ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ จึงจะสามารถนำไปสู่การบริหารงานที่ก้าวทันต่อโลกในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) ผลการวิจัย พบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ ผู้บริหารควรพิจารณาให้ความสำคัญในเรื่องเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล โดยมีการเรียนรู้และทำความเข้าใจให้มากขึ้น ถึงแม้ไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติแต่ก็ควรเรียนรู้ถึงหลักการทำงาน และควรจัดอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

2) ควรพัฒนาผู้บริหารในด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรยอมรับในความแตกต่างระดับบุคคลของผู้ร่วมงาน การทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามป้าหมายที่วางไว้ โดยการกระตุ้นจูงใจให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับในความสามารถที่แตกต่างกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้

2) ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน

References

Amdonkloi, S. (2016). The Role of School Management in the 21st Century. *Humanities and Social Sciences Journal of Pibulsongkram Rajabhat University, 7*(1), 1–8.

Jiamthong, K. (2018). *Skills of School Administrators under Secondary Educational*st *Service Area Office 32 in the 21 Century* [Master's Thesis, Rajabhat Maha Sarakham University].

Ministry of Education. (2008). *Promotion Act for Office of the Non–Formal and Informal Education B.E.2551*. Bangkok.

Namnu, M. (2018). *The Skills of School Administrators in The 21st Century Under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 2* [Master's Thesis, Rajamangala University of Technology Thanyaburi].

Paengthai, S. (2016). The role of educational institution administrators in the 21st century. *Journal of the Asian Graduate School, 6*(1). 7–11.

Phaengsrisarn, B. (2018). Characteristics of educational administrators in the new century. *MCU Journal Nakhon Nan Review, 2* (2), 131–141.

Phaphan, C. (2016). Modern school administrators in the 21st century. *Journal Faculty of Education, Kalasin University, 1*(1), 304–306.

Phetsombat, P. (2017). *Administrative skills of school administrators under Pathum Thani primary.* [Master's Thesis, Pathum Thani, University of Technology Thanyaburi].

Photirut, S. (2021). *Administrative Skills of School Administrators in The 21st Century Influencing School Effectiveness Under The Secondary Educational Service Area Office 21* [Master's Thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University].

Prathumsuwan, P. (2019). *Management Skills in The 21st Century of School Administrators Affecting Effectiveness of Schools Under Suratthani Primary Educational Service Area Office 2* [Master's Thesis, Suratthani Rajabhat University].

Rodpaiboon, N. (2022). *Administrative Skills in The 21st Century of School Administrators Under The Secondary Educational Service Area Office Sa Kaeo* [Master's Thesis, Burapha University].

Thongsamut, K. (2018). *The 21st Century Administrrafive Skills of School Administrrafovs As Perceived by Teachers in School Under SURAT THANI Primary Educational Service Area Office 2* [Master's Thesis, Suratthani Rajabhat University].

Tipakornkiat, P., and Intarak, P. (2019). *Competencies of School Administrator in The Special Development Zone of Southern Boarder Provinces. SWU Educational Administration Journal, 16*(31), 202–217.